

STICHTING JENNY & LUC PEIRE

DE JUDESTRAAT 64
B-8300 KNOKKE-DORP

BULLETIN 7 - JULI 2009

Atelier Luc Peire – Stichting Jenny & Luc Peire, door de kunstenaar zelf bij testament opgericht, heeft tot doel het oeuvre van Luc Peire voor een zo ruim mogelijk publiek open te stellen en zijn leef- en werkmilieu in stand te houden.

De Stichting is gevestigd in de De Judestraat 64 te B-8300 Knokke-Dorp, waar zij beschikt over het atelier, de bungalow en de tuin van Jenny en Luc Peire. Ze richtte er ook een functionele nieuwbouw op als 'kluis' voor de werken van Luc Peire met een kleine tentoonstellingsruimte, ontworpen door de architecten De Bruycker-De Brock. Voor het tentoonstellen van Peire's sleutelwerk *Environnement I* uit de Collectie van de Vlaamse Gemeenschap - in langdurige bruikleen aan de Stichting gegeven door het S.M.A.K. - Gent - werd de tuin uitgebreid en is door hetzelfde architectenduo een speciale ruimte ontworpen.

Het archief van de Stichting verzamelt en bewaart alle gegevens en materiaal over Luc Peire, zijn oeuvre, zijn artistieke en familiale omgeving.

Bezoek na afspraak.
conservator@lucpeire.com
www.lucpeire.com
De Judestraat 64, B-8300 Knokke-Dorp

Cover: *Luc Peire*, 1954. Foto: *Studio Adri Verwee*, Brugge.

INHOUD

Addenda <i>Luc Peire. Catalogue Raisonné of the Oil Paintings</i> (Lannoo, Tielt, 2005)	
Addenda & errata Catalogue Raisonné	3
Addenda Bibliografie Luc Peire	5
Addenda Exposities Luc Peire	6
Addenda Veilingen olieverfwerken Luc Peire	7
<i>Terugblik</i> Yves Cousement in de Stichting Jenny & Luc Peire	7
<i>Terugblik</i> Luc Peire in Kunstmuseum aan zee te Oostende	8
Fresco	10
Varia	15

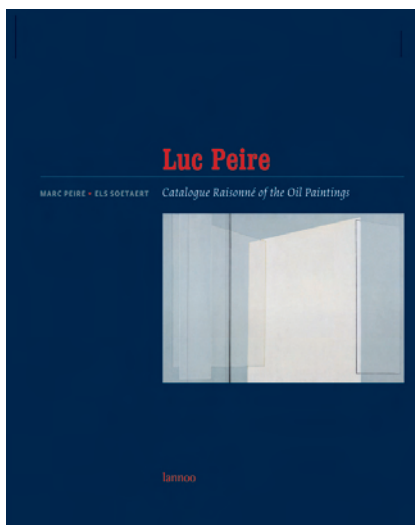

Boek + DVD Luc Peire's Environment kan besteld worden voor € 27 (verzendingskosten inbegrepen) via KBC-rekening 738-0104357-07 (IBAN: BE74 7380 1043 5707 / BIC: KREDBEBB) van Stichting Jenny & Luc Peire, De Judestraat 64, B-8300 Knokke-Dorp.
www.lucpeire.com

Jean Mil & Marc Peire
Luc Peire's Environment

ADDENDA & ERRATA

Luc Peire **Catalogue Raisonné of the Oil Paintings** (Lannoo, Tielt, 2005)

CR 100 **Landschap**

Landscape

ILP 82 – 1940

Oil on canvas, 60 x 70 cm

Signed bottom right: Peire

In de Catalogue Raisonné wordt dit doek niet afgebeeld. De bezitter ervan was niet teruggevonden. Het werk werd geveild op 04.12.2005, (rondtrekkend) Veilinghuis Arte 2000, Moorsel-Tervuren, lot 660, cat. [Bomenrij]. De koper liet het werk grondig restaureren en bezorgde ons in november 2008 een kleurenfoto.

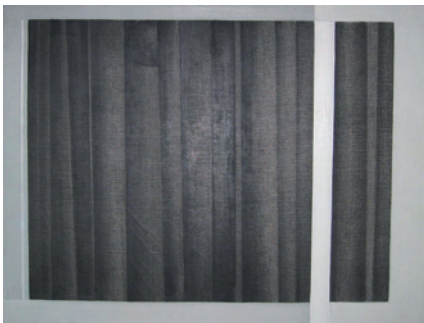
CR 135 **Oogst (Koren) / Récolte (Blé)**

ILP 141 – 1942

Oil on canvas, 93 x 130 cm

Signed bottom right: Peire 42

In de Catalogue Raisonné wordt dit doek niet afgebeeld. De bezitter ervan was niet teruggevonden. In oktober 2008 verscheen het werk als 'Landschap met boeren aan het werk' op een veiling bij Veilinghuis Bernaerts te Antwerpen. De afmetingen in de Catalogue Raisonné, overgenomen uit het identificatieregister van de kunstenaar, worden hierbij gecorrigeerd en aangepast op basis van de veilingcatalogus.

CR 802 **Diadu Mene**

ILP 649 – 1961

Oil on canvas, 50 x 65 cm

In de Catalogue Raisonné wordt dit doek niet afgebeeld. In juli 2008 werd het werk verkocht tijdens een veiling bij Christie's in New York. De koper bezorgde ons een kleurenfoto. Het archief van de Stichting Jenny & Luc Peire is wel in het bezit van een interieurfoto bij de eerste Amerikaanse bezitster van het werk, Edith N. Cook. Luc Peire is er op bezoek en aan de wand hangt o.a. het werk Diadu Mene.

ADDENDA BIBLIOGRAFIE LUC PEIRE

1952

ANONIEM, *Drie Vlaamse schilders*, Nieuwe Gids, Brussel, 07.12.1952

1954

J.G., *'Drie Vlaamse Schilders' door Denijs Peeters*, Band, Leopoldville (Belgisch Kongo), 02.1954

1961

VAUCAIRE Paul, *Le Group G58 élargi*, La Flandre Libérale, Gent, 18.11.1961 [Expo 61/20a Antwerpen]

1968

ANONIEM, *Special Number: The 34th Venice Biennale*, Art international, Lugano, jg.12, nr. 6, zomer 1968, pag. 88

1990

DALEMANS René, *100 jaar plastische kunsten in België / Gisteren en Vandaag 1945-1983 (deel 3)*, Artis-Historia, Brussel, 1990, 144 pag. [LP: pag. 5, 39-41]

1992

VAN HOVE Jan, *Museum van Hedendaagse Kunst toont aanwinsten / Neerslag van 'documenta' in Gentse verzameling*, De Standaard, Groot-Bijgaarden, 21.12.1992, pag. 6

2007

COTTIN Nathalie, *Gérard Xuriguera, l'exception culturelle / une vie dans l'art [Témoignage]*, Toute Latitude, Parijs, 24.05.2007, 320 pag. [LP: pag. 35,48,107,113,115,138,188,196]

2008

ANONIEM, *Donation Satoru and Friends Constructive Art* [Catalogus Collectie Satoru Sato Art Museum], Satoru Sato Art Museum, Tome City (Miyagi, Japan), 31.03.2008, 112 pag. [LP: pag. 83]

ADRIAENS-PANNIER Anne, *'Graphie III' in de Zaal van de Ministerraad te Brussel / 'Graphie III' dans la salle du Conseil des Ministres à Bruxelles*, Stichting/Fondation Jenny & Luc Peire, Bulletin 6, Knokke-Dorp, 07.2008, pag. 15(N) / pag. 16(F)

HESSELS Wouter M., *Openingstoespraak vernissage zomertentoonstelling Knokke 2007 'Luc Peire. Environnement & Graphie' en presentatie boek + DVD 'Luc Peire's Environment'*, Stichting/Fondation Jenny & Luc Peire, Bulletin 6, Knokke-Dorp, 07.2008, pag. 3-6(N)

PEIRE Marc, *Acquisition destinée aux archives Luc Peire / Correspondance Luc Peire – Alberto Sartoris fournit des compléments biographiques ['Alberto Sartoris' par Marc Dubois]*, Stichting/Fondation Jenny & Luc Peire, Bulletin 6, Knokke-Dorp, 07.2008, pag. 8-15(F)

PEIRE Marc, *Briefwisseling van Luc en Jenny Peire bewaard in het archief van de Stichting*, Stichting/Fondation Jenny & Luc Peire, Bulletin 6, Knokke-Dorp, 07.2008, pag. 11-14(N)

PEIRE Marc, *Dag van de Architectuur 2007*, Stichting/Fondation Jenny & Luc Peire, Bulletin 6, Knokke-Dorp, 07.2008, pag. 14(N)

PEIRE Marc, *Luc Peire's 'Tekens' inspireert nieuwe huisstijl UZ Leuven / 'Tekens' de Luc Peire inspire à l'UZ Leuven son nouveau house-style*, Stichting/Fondation Jenny & Luc Peire, Bulletin 6, Knokke-Dorp, 07.2008, pag. 14(N) / pag. 15(F)

PEIRE Marc, *Henri Chopin overleden / Décès d'Henri Chopin*, Stichting/Fondation Jenny & Luc Peire, Bulletin 6, Knokke-Dorp, 07.2008, pag. 15(N/F)

PEIRE Marc & SOETAERT Els, *Addenda Luc Peire. Catalogue Raisonné of the Oil Paintings (Lannoo, Tielt, 2005)*, Stichting/Fondation Jenny & Luc Peire, Bulletin 6, Knokke-Dorp, 07.2008, pag. 7-11(N) / pag. 4-8(F)

VERMEERSCH Els, *Kunstmuseum aan zee / Collectiepresentatie 'LUC PEIRE en tijdgenoten' / met archiefdocumenten van de tentoonstelling Vormen van Heden 1957, Knokke [tekst in brochure expo 27.09 – 15.12.2008 (+ verlenging tot in 2009)]*, Kunstmuseum aan zee, Oostende, 09.2008 [LP: pag. 14-18(N) / pag. 6-9(F)]

ANONIEM, *Pêche de nuit / Henri Chopin - Tjerk Wicky - Luc Peire*, Catalogus 25 FPS Internacionali Festival Eksperimentalnog Filma i Videa, 23-28.09.2008, Zagreb (Kroatië), 320 pag. [LP: pag. 225, 240-241]

CAMPENS Marc / FONTIER Jaak, *Gilbert Decock (1928-2007)*, Galerie Lieve Lambrecht [n.a.v. overzichtstentoonstelling Gilbert Decock 09.11.2008 – 11.01.2009], Merendree, 09.11.2008 [LP: pag. 5, 63]

HOOYBERGHS René, *Terugblik G58 niét in Antwerps Hessenhuis*, <H>ART, Edegem, nr. 43, 13.11.2008, pag. 10

ELIAS Willem, *Aspecten van de Belgische kunst na '45 (deel III)*, Uitgeverij Snoeck, Gent, 11.2008, 280 pag. [LP: pag. 60]

ANONIEM, *Lineart 2008*, Knack - Special / promotionele bijdrage, Gent - Flanders Expo, 05-09.12.2008 [LP: pag. 3]

RAU Daan, *De wereld voor de eerste keer / Videokunstenaar Yves Coussement*, Openbaar Kunstbezit Vlaanderen, Gent, jg. 47, 02-03.2009, pag. 2-6 [LP: pag. 4-6]

GHEERAERT Inne, *Luc Peire en tijdgenoten*, brochure Mu.ZEE / Collecties van de Provincie West-Vlaanderen en de Stad Oostende, openingsweekend 07-08.03.2009 Kunstmuseum aan zee, Oostende, 07-08.03.2009 [LP: pag. 9]

VAN DEN BOSSCHE Phillip, *Inleiding (Beaufort 03 Inside 'Herinneringen, Kunstenaars aan de Belgische kust van 1830 tot 1958)*, brochure Mu.ZEE, Kunstmuseum aan zee, Oostende, 28.03 – 04.10.2009, 28 pag. [LP (verkeerdelijk Marc Peire) pag. 1]

ANONIEM, *De Stichting Luc Peire ontvangt Yves Coussement*, Infobrochure Internationaal Fotofestival Knokke-Heist, Cultuurcentrum Scharpoord, Knokke-Heist, 29.03 – 07.06.2009, 12 pag. [LP: pag. 8]

DE BAETS Isabelle, *Mu.Zee: nieuw museum in Oostende*, Openbaar Kunstbezit Vlaanderen, Gent, jg. 47, 04-05.2009, pag. 12

VAN HOVE Jan, *Een model dat nooit stilzit / De kunstenaars en de Noordzee: een liefdesgeschiedenis*, De Standaard, Groot-Bijgaarden, 09-10.05.2009, pag. C18-19

VAN DEN BOSSCHE Phillip, *The salt of the earth mingled with the salt of the sea (voorwoord). Beaufort 03. Kunst aan zee. Triënnale voor hedendaagse kunst*, Borgerhoff & Lamberigts N.V., Gent, 05.2009 [LP : pag. 17(N), 212(E)]

ADDENDA EXPOSITIES LUC PEIRE

61/3 *Hedendaagse Kunst uit Nederland, Vlaanderen en Zuid-Afrika*, Hessenhuis, Antwerpen, **02-23.02.1961**
CR 693, CR 722

61/20a *4de groepstentoonstelling G58*, Hessenhuis, Antwerpen, 04-30.11.1961

2008/4a *100 jaar Compagnie Het Zoute 1908 – 2008*, Cultuurcentrum Scharpoord, Knokke-Heist, 08.09.2008 - 04.01.2009

2008/5 *Art Nocturne Knokke / 33e Internationale kunst- en antiekbeurs [stand: Benoot Gallery Oostende]*, Cultuurcentrum Scharpoord, Knokke-Heist, 09-17.08.2008

2008/6 *Belgisch Constructivisme 1950 – 1975*, Benoot Gallery, Oostende, 14.09 – 11.11.2008

2008/7 *Luc Peire en tijdgenoten [collectiepresentatie, met archiefdocumenten van de tentoonstelling Vormen van Heden, 1957, Knokke]*, Kunstmuseum aan zee, Oostende, 27.09 – 15.12.2008 (met verlenging tot in 2009)

CR 628, CR 639, CR 758, CR 805

2008/8 *G58, Museum Albert Van Dyck, Schilde*, 03.10 – 14.12.2008 **CR 776**

2008/9 *'20x20'*, Galerie Indigo, 03.12.2008 – 28.02.2009, Damme, **CR 1027**

2008/10 *Lineart 27 / The Art Fair*, Flanders Expo, Gent, 04-09.12.2008, [Lingier Galerie: **CR 600, CR 1293**]

2009/1 Openingsweekend Mu.ZEE Kunstmuseum aan zee, 07-08.03.2009, Oostende **CR 628, CR 639, CR 758, CR 805**

2009/2 'kunst aan zee'. Beaufort 03 Triënnale voor hedendaagse kunst – Beaufort Inside. Herinneringen. Kunstenaars aan de Belgische kust van 1830 tot 1958, Kunstmuseum aan zee, Oostende, 28.03 – 04.10.2009 **CR 109**

2009/3 Yves Cousement in de Stichting Jenny & Luc Peire, in het kader van Fotofestival Knokke-Heist, 29.03 – 07.06.2009 **CR 1398**

ADDENDA VEILINGEN OLIEVERFWERKEN LUC PEIRE

Visch, 1938, **CR 70**

15.10.2008, Veilinghuis Bonte & Sioen, Brugge, lotnr. 501, cat. pag. 23 [op website + repro kleur] [*stilleven*]

'Overzet' kanaal, 1939, **CR 90**

15.10.2008, Veilinghuis Bonte & Sioen, Brugge, lotnr. 500, cat. pag. 23 [op website + repro kleur] [*landelijk gezicht*]

Landschap, 1940, **CR 100**

04.12.2005, (rondtrekkend) Veilinghuis Arte 2000, Moorsel-Tervuren, lotnr. 660, cat. [*Bomenrij / La rangée d'arbre*]

Oogst (Koren) / Récolte (Blé), 1942, **CR 135**

21.10.2008, Veilinghuis Bernaerts, Antwerpen, lotnr. 600, cat. [repro kleur] [*Landschap met boeren aan het werk*]

12.05.2009, Veilinghuis Bernaerts, Antwerpen, lotnr. 418, cat. [repro kleur] [*Landschap met boeren aan het werk*]

Diadu Mene, 1961, **CR 802**

01.07.2008, Christie's, New York NY (US), lotnr. 427, cat. [repro] pag. 25

Assiou, 1965, **CR 931**

28.05.2008, Porro & C., Milan MI (IT), lotnr. 82, cat. [repro] pag. 46

Til, 1972, **CR 1103**

10.07.2007, Christie's, New York [info via '2005-2008 Belgian Artists/Belgische veilingresultaten', Michel Massant, Collect Arts Antiques Auctions, Gent, editie 2008, pag. 177]

Andros, 1986, **CR 1359**

14.03.2009, De Vuyst, Lokeren, veiling 141, lotnr. 509, cat. [repro kleur]

TERUGBLIK

YVES COUSEMENT IN DE STICHTING JENNY EN LUC PEIRE

In het kader van het Internationaal Fotofestival Knokke-Heist
van zondag 29 maart tot en met zondag 7 juni 2009

Marc Dubois

Het jaarlijks Fotofestival in Knokke-Heist kreeg dit jaar een extra impuls door een nieuwe en jonge equipe. Het aantal locaties werd uitgebreid en videowerk bekleedde een vooraanstaande plaats in het programma.

Om deze nieuwe aanpak te ondersteunen, stelde de Stichting Jenny & Luc Peire voor de eerste maal haar ruimtes in de De Judestraat ter beschikking voor het werk van Yves Cousement. Een jonge kunstenaar (*1978) die zich momenteel als één van de meest beloftevolle talenten in België profileert op het gebied van de videokunst.

Hij toonde drie projecties waarvan één een creatie. In de expositieruimte op het gelijkvloers was het werk *The Numbering* (29'00", 2009) te zien. In de kluis op de eerste verdieping *Sometimes a fool may speak a word in season* (16'48", 2009), gebaseerd op een tekst uit *De lof der Zotheid* van Erasmus. Het derde werk *Of knowing the sound* (12'58", 2008) werd gemonteerd in een als etalage afge maakte ruimte achter het grote raam van de expozaal richting tuin. De bijhorende klankmontage kon de bezoeker opvangen in het achterliggende atelier. Op deze wijze ontstond een bevreedende afstand tussen beeld (snel bewegende vlam) en muziek die strikt synchroon evolueerden binnen het schema van onvoorspelbare plots gelijktijdige pauzes en cesuren.

28.03.2009 (vernissage). Yves Coussement bij *Tyre* (2009).
Foto: Marc Peire

De expositie bevatte ook twee foto's: *Tyre* (65 x 90 cm, 2009) in de gang beneden en *Minus Moon* (30 x 40 cm, 2007) aan de trapwand naar de kluis.

Voor de duur van de expositie liet Yves Coussement de grote foto van Luc en Jenny Peire in de inkomhal tijdelijk wegnemen en vervangen door Peire's laatste doek *Triangle* (1992, CR 1398). Het werd opgehangen in de bovenhoek van de inkomruimte aansluitend bij het raam aan de straatzijde. Hiermee wilde de kunstenaar de nadruk leggen op de sterk architectonische dimensie die in het oeuvre van Luc Peire tot op het laatst aanwezig was.

TERUGBLIK

LUC PEIRE IN KUNSTMUSEUM AAN ZEE TE OOSTENDE

Marc Peire

Er waait duidelijk een frisse artistieke wind aan onze noordzeekust. Met Phillip Van den Bossche mogen de kunstcollecties van de Provincie West-Vlaanderen en van de Stad Oostende van een terechte revalorisatie genieten.

Het kunstbezoek wordt op een originele manier betrokken bij het vernieuwd tentoonstellingsconcept van de nieuwe conservator van 'Kunstmuseum aan zee', een recente fusie tussen het PMMK en het Stedelijk Museum van Oostende met als ambassadeurs het Permekemuseum te Jabbeke en het Ensorhuis te Oostende.

Daarvan getuigde o.a. de collectiepresentatie *Luc Peire en tijdgenoten met archiefdocumenten van de tentoonstelling Vormen van Heden, 1957, Knokke*, in het museum (voormalige PMMK) te Oostende (27.09 – 15.12.2008 met verlenging tot in 2009). Binnen het kader van de gelijktijdige tentoonstelling *Marc Camille Chaimowicz* werd het een boeiende 'ruimte-in-ruimte'-confrontatie.

De Stichting Luc Peire verleende haar volle medewerking aan dit tentoonstellingsproject. Heel wat documentatiemateriaal uit het Luc Peire-archief rond de internationale tentoonstelling *Vormen van Heden (1957, Knokke)* werd in bruikleen gegeven.

1957. Knokke. *esthétique d'aujourd'hui/vormen van heden* in het Gemeentelijk Casino (08.06 – 01.07.1957), georganiseerd door K.N. Elno en Luc Peire. Van Luc Peire hangt er het doek *Barcelona* (1957, CR 669). Met die collectieve expositie samengesteld uit ruimtes in een ruimte, wilden de organisatoren het innige verband aantonen dat bestond tussen de zgn. vrije beeldende kunsten en de zgn. gebonden of toegepaste kunsten. Een tentoonstelling van internationale allure, die demonstreert dat er werkelijk een eenheid van 'Vormen van heden' bestaat.
Foto: Luc (of Jenny) Peire. Collectie: Archief Stichting Jenny & Luc Peire, Knokke.

2008-2009. Oostende. Collectiepresentatie *Luc Peire en tijdgenoten met archiefdocumenten van de tentoonstelling Vormen van Heden, 1957, Knokke* in Kunstmuseum aan zee (27.09 – 15.12.2008 met verlenging tot in 2009). In deze tentoonstelling hangt o.a. Peire's doek *Brasilea* (1961, CR 805) (achteraan op de foto).
Foto: Steven Decroos.

Een aangepaste collectieve parafraasetentoonstelling met een-ruimte-in-een-ruimte als terugblik. Tevens een fijnzinnig en perfect uitgewerkte tegenhanger van de gelijklopende 'collectieve over-

zichttentoonstelling' van de allround kunstenaar Marc Camille Chaimowicz die dandyesk en speels experimenteert met de synthese tussen kunst en dagelijkse leven.

2008. Oostende. Tentoonstelling Marc Camille Chaimowicz '*... In The Cherished Company of Others...*' in Kunstmuseum aan zee (27.09 – 15.12.2008). Op de foto: installatie *Jean Cocteau* (2003-2008, Mixed media, Courtesy de kunstenaar en Cabinet, London). Foto: Steven Decroos.

Deze installatie – een-ruimte-in-een-ruimte – verbeeldt een fictief en tegelijkertijd bestaand interieur. Het is een soort subjectief en narratief portret van de kunstenaar Jean Cocteau. Hier voegt Chaimowicz naast zijn eigen meubels, keramiek en objets trouvés, werk van andere kunstenaars toe.

FRESCO

Marc Peire

Het was een mooie dag in mei van het jaar 1993 toen oom Luc mij te Sint-Kruis kwam bezoeken. Na het overlijden van zijn vrouw Jenny zocht hij zijn dichtste familietak, nl. de kinderen van zijn broer, met hernieuwde liefde op.

Zelf was ik nu kersvers eigenaar van het huis mijns vaders, Luc Peire's enige broer, die het jaar daarvoor was overleden. De ouderlijke tweewoonst (bouwjaar 1951) bewoonde en beleefde ik vanaf februari 1953, de maand van mijn geboorte. Getogen tegen het bonte decor en gevoed door de rijke fantasie van twee monumentale fresco's die Nonkel Lus (zo noemden we van kindsbeen af die vreemde reizende oom naar zijn volle naam Lucien / mijn ouders noemden hem 'den Cienten' [uitgesproken als 'den Sjenten']) er in 1951 op de verse natte kalk met de toestemming van mijn vader (en misschien ook van mijn moeder) had mogen aanbrengen. In het salon (mijn ouders noemden het 'de eetkamer') aan de straatzijde: *Evocatie van Vlaanderen*. De titel komt van de schepper. Vader parafraseerde dit liever als *Geen rijker kroon dan eigen schoon*.

mei 1993. Sint-Kruis.

Luc Peire en Marc Peire bij het fresco: *Evocatie van Vlaanderen* (Luc Peire, 1951).

Foto: Els Soetaert

In de kamer erboven (de 'voorkamer'), waar mijn grootmoeder ('marraine') – mijn vaders en Nonkel Lus' moeder – als weduwe (vanaf 1948) nog enkele jaren (vanaf 1951) had ingewoond: *Zeebrugge '51*, links en rechts van de schouw. Deze titel komt van mij, naar *Z51*, af te lezen op één van de afgebeelde bootzeilen bij de visserskade. De staande visser en de zittende vissersvrouw hebben mijn broer Patrick, mijn zus Anneke en mij, als jongste, geduldig begeleid tijdens onze lange studiejaren, toen de kamer in haar tweede functie als 'bureau' was ingericht en zelfs voorzien van een breed zwart muurbord.

Luc Peire
De Weduwe (1951, olieverf op doek, 130 x 100 cm, privécollectie, CR 452)
 Foto: Bollaert & Moortgat

Nu bevrijd van boekenrekken waken vissers- en vissersvrouwenprofiel over mij, in de nachtelijke stilte van de slaapkamer. Op de plaats van het didactische zwart waakt eveneens, boven het hoofdeinde van mijn bed, *De Weduwe*, een doek dat Peire in zijn frescojaar 1951 schiep naar zijn moeder, frontaal betrand, rechtop gehuld in rouw.

Tweeënveertig jaar later konden de fresco's te Sint-Kruis niet meer rekenen op de volle appreciatie van hun schepper. Peire's wereld was nu die van de pure abstractie. Na zijn bezoek schonk hij mij, bezitter van zijn enig bewaarde fresco's, de zware houten schouderbak met in gesloten glazen bokalen de restanten van de kleurpoeders waarmee hij in 1951 te Knokke en te Sint-Kruis de witte natte kalk te lijf was gegaan. *'Dit kan van pas komen bij restauratie...'*, luidden zijn zorgende woorden.

Het voelde mooi aan toen op een najaarsdag in 1994 Peire-kenner Jaak Fontier mij in volle nieuwsgierigheid thuis kwam opzoeken om de voor hem compleet onbekende muurfresco's te mogen bekijken.

Mijn oom-kunstenaar was op 7 februari 1994 gestorven. Tijdens de crematieplechtigheid te Parijs (Père Lachaise) – een vurige wens van mijn oom om daar van de kunstwereld afscheid te kunnen nemen – had ik Jaak op de hoogte gebracht van het bestaan ervan. Jaak had zelf al in de jaren '50, toen hij in Knokke woonde, wachtend tussen het cinemapubliek, fresco's van Peire gezien: de op humoristische en lichtjes karikaturale wijze uitgebeelde *Cinema-bezoekers* en *Filmtypen* in de gang naar het loket en de zaal van de (nu verdwenen) bioscoop Monty (de achterbouw van het intussen ook al afgebroken Noordzeehotel van Huib Hoste).

1951. Knokke. Luc Peire schildert zijn *Cinema-bezoekers* 'al fresco'. Foto: Jenny Peire

Nu ging de kunstessayist zich minutieus voorbereiden op een artikel over Peire's integraties in België voor de catalogus van de retrospectieve tentoonstelling Luc Peire in het Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen in 1995. Hierdoor bood zich dus een unieke gelegenheid aan om ook te schrijven over het niet bekende frescowerk te Sint-Kruis.

In serene bewondering wandelden wij samen door de kamers, bekeken, becommentarieerden, vereerden de gedroogde muurverhalen, ze respectvol situerend binnen Peire's stijlonwikkeling.

Het was dan ook een mooi moment in 1995 voor het eerst over die muurtaferelen iets gepubliceerd te zien. Jaaks oog en geest hadden een edele tekst voor de catalogus geleverd. Besparen wil ik u die niet. Laat toe, Jaak en lezer, dat ik mij, mezelf af en toe in mijn huiselijke kindertijd verplaatsend, overgeef aan spontaan eigenzinnige en informatieve commentaren als blauwe parentheses, een onbedwingbare behoefte mij soms eigen...

'Voor de ontwikkeling van de picturale visie, de verwerving van nieuwe formele inzichten en de groeiende belangstelling voor de betrekking muur-schilderkunst, waren de reizen naar Italië die Luc Peire (samen met mijn tante Jenny) tijdens de tweede helft van de jaren veertig maakte, van grote betekenis.

Niet zozeer het cinquecento als wel het trecento en het quattrocento boeiden hem. Voor alles echter maakten de werken van Giotto, Paolo Uccello en Piero della Francesca een diepe indruk. Af te lezen op het oeuvre uit de periode 1948-1951 is de aandacht voor de beginselen van de 'novus ordo' waarvan Giotto aan de basis lag: de directheid van de uitbeelding, de concrete opvatting van de ruimte, het rustige ritme, de natuurlijke eenvoud, de eenheid van voorstelling en beeldende waarden.

Vanuit de bewondering voor Giotto en de Italiaanse muurschildering besloot Luc Peire de frescoschildering aan te leren (dit gebeurde op de Balearen in 1950).

Toen zijn broer een woning liet bouwen te Sint-Kruis bij Brugge (dat was het jaar daarop - 'den Cienten' was dan al terug uit het Zuiden) deed zich de unieke kans voor de pas verworven techniek in dit huis in toepassing te brengen. De twee in 1951 beschilderde wanden in het huis zijn zuivere voorbeelden van al fresco, d.i. beschildering op natte kalk.

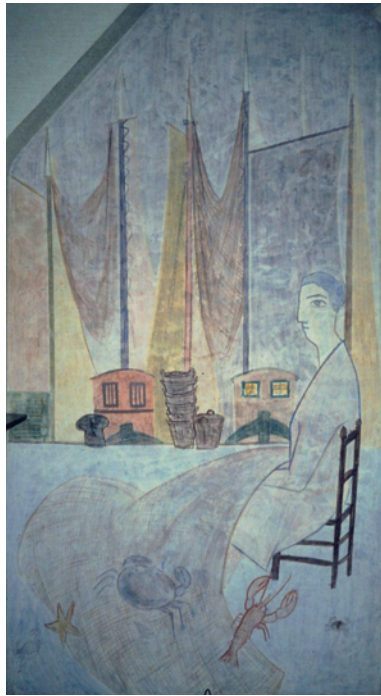

Luc Peire

Evocatie van Vlaanderen (1951, fresco, privéwoning Sint-Kruis). Foto: Marc Peire

In de woonkamer is Evocatie van Vlaanderen een 189 cm hoog en 443 cm breed schilderwerk, waarin de geschiedenis (glorieuze verleden en heden!) van de eigen streek opgeroepen wordt door middel van twee Bourgondische dames (hoe hooghartig met gesloten ogen gingen die altijd aan ons voorbij! We waren geen blik waard), een ridder met het wapenschild van Vlaanderen (het zwarte harnas op het witte

paard boezemde mij als kleine kleuter zo'n angst in), de middeleeuwse stad en haven (dit verklaart de aanwezigheid van de voet- en armloze Franse matroos wandelend met zijn even voet- en armloos hoertje vóór het bruine trapegevelhuis), de kerktoeren van Damme en gotische bogen (die bogen had Nonkel Lus louter als opvulling rond de deuropening aangebracht. Hij vond niets beter, wisten mijn ouders te vertellen). Tijn en Nele, in groot formaat links en rechts uitgewerkt, overstijgen de geografische en historische beperkingen en lijken door houding en stijl verwant met figuren uit de renaissance (zie de bedelhand van Tijn!). Vooral de gestalte van Nele roept door stilering, lijnvoering en koloriet eerder een Fra Angelico-madonna (van de annunciatie) op dan een Vlaamse vrouw. (in tegenstelling tot de Bourgondische dames boog Nele zich altijd nederig naar ons toe. Ze volgde ons met haar zorgende blik...) (En verder natuurlijk de fascinatie voor de hoogvliegende zeilbootjes in de zee van lucht. Onwaarschijnlijk mooi dit foute perspectief op basis van de brede kleurbanden! Pas veel later ontdekte ik dat de drie cabines op het strand op wielen stonden).

Luc Peire
Zeebrugge '51 (1951, fresco, privéwoning Sint-Kruis). Foto: Marc Peire

In één van de kamers op de verdieping heeft Peire eveneens in de frescotechniek een tweedelig werk uitgevoerd, Zeebrugge '51, een tweelুক als het ware (links: h 255,5 x b 132 cm / rechts: h 255,5 x b 137 cm) waarvan de delen door een vooruitspringende schoorsteen gescheiden zijn. Tegen de achtergrond van boten met masten en zeilen staat aan de ene kant een visser (met pijp in de mond), zit aan de andere kant een vissersvrouw (netten herstellend) (en ze kijken zeer liefdevol naar mekaar, elk vanuit hun profiel). De voor hen uitgestorte producten van de zee, vissen, krabben, een zeester, vormen stillevens. (Het duurde ook lang voor ik doorhad dat de grote vissen uit een omgevallen mand afkomstig waren) (bekijk eens die gevaarlijke blauwgrijze krab en rode kreeft!)

Stilistisch sluiten vooral de figuren van de Nele-madonna en de vissersvrouw aan bij die van het schilderij De Familie Godderis (1951) dat we kenmerken als een sleutelwerk in de evolutie die de geleidelijke, stapsgewijze overgang betekende van een vereenvoudigde, heldere, overzichtelijke en reeds door strenge constructieve beginselen geordende figuratie tot ruimtelijke, ritmische, zuivere verticale, niet-figuratieve compositie, waarvan Marcinelle (1956) en Het Nieuwe Rijk (1956) als eerste voorbeelden kunnen gelden.’ (Jaak Fontier)

Luc Peire
La Famille Godderis
 (1951, olieverf op doek, 130 x 100 cm,
 collectie Atelier Luc Peire – Stichting/Fondation Jenny & Luc Peire, Knokke, CR 455). Foto: Hugo Maertens

Een mooie gelegenheid bood zich aan zelf mijn ouderhuis, al was het maar in een voetnoot, te voegen bij 'De ateliers van Luc Peire', eerlijk en hartelijk beschreven door mijn tante Jenny. Haar dagboeknotities werden postuum uitgegeven door Ludion in 2001.

Hierin annoteerde ik het volgende: *'De op de Balearen aangeleerde frescotechniek (12de atelier) noopt de kunstenaar tot een snelle en vereenvoudigde verbeelding van het thema met omliggende vlakken over een groot oppervlak. Deze techniek ligt ongetwijfeld mede ten grondslag aan Peires drang om in datzelfde jaar (1951) op groter formaat te gaan schilderen (als reizend kunstenaar was hij veelal uit praktische noodzaak aangewezen op kleinere formaten). Hij past a.h.w. de frescostijl op doek toe en komt zo tot een schematiserende (in enkele gevallen zelfs bijna karikaturale) uitbeelding, waarin hij geleidelijk evolueert naar een intenser stileren en abstraheren van de werkelijkheid.'*

Peire's stijltrap van de muur naar het doek in '51 lijkt mij dus onmiskenbaar.

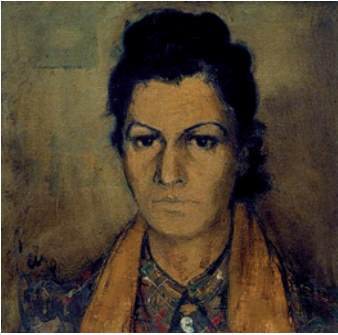
Alles leek erop dat Peire's fresco's uit mijn ouderlijk huis, om die reden intussen opgenomen in de inventaris van kunsthistorisch waardevolle panden van de stad Brugge, in 2009 via reproductie in het Kunstmuseum aan zee te Oostende zouden kunnen getoond worden. Het thema van Beaufort 03 Inside Herinneringen. Kunstenaars aan de Belgische kust van 1830 tot 1958 belooft veel, zeker ook voor Peire's genrefresco Zeebrugge '51.

Ik voelde het dan ook als een gemis aan, er naast de foto's van Cinema-bezoekers en Filmtypen niet mijn zelfverzekerde Zeebrugse visser met zijn lieve vlijtige vrouw te mogen begroeten bij mijn bezoek op 2 april.

VARIA

Schenking portret Jenny (1942)

Mevrouw Lucie Lucas (°1918), nicht van Jenny Peire en violiste, overleed op 25 september 2007 te Jette. Ze schonk bij testament twee werken van Luc Peire uit haar persoonlijke collectie aan de Stichting Jenny & Luc Peire: het portret *Jenny* (1942, olie op doek, 40 x 40 cm, CR 144) en de kopergravure *Pompéi* (1966, G23).

La Grande Foule (1956) in tapijversie

Dat Luc Peire's doek *La Grande Foule* (1956, 114 x 162 cm, Collectie Stichting Jenny & Luc Peire, CR 651) zich uitstekend leent voor een transpositie naar tapijt, hoeft geen betoog. In het werk wordt de drukke lineaire dynamiek van de gestileerde en geabstraheerde mensenmassa uitgebeeld als een rijk uitgebalanceerd decoratief optisch kleurenspeel.

De Stichting gaf opdracht aan het Parijse L'Atelier 3 voor het weven van een tapijt naar dit doek. Het wordt een tapijtwerk van 228 cm (h) op 320 cm (b).

Het gerenommeerde L'Atelier 3 (opgericht in 1972) werkte al intens samen met grote hedendaagse kunstenaars zoals Alechinsky, Arman, Corneille, ... Het toont het diepste respect voor het origineel bij de ambachtelijke transpositie naar tapijt en biedt de hoogste artistieke kwaliteit binnen het genre.

Bibliografie: Patrick-Gilles Persin in: *Catalogue Atelier 3 / Transpositions / Tapisseries 1972-2008*, Musée Jean-Lurçat et de la Tapisserie contemporaine d'Angers (28.06 – 02.11.2008), pag. 14-35.

Luc Peire in Europa's rijkste verzameling Concrete Kunst

Vorig jaar bracht de Duitse verzamelaar Peter C. Ruppert een bezoek aan de Stichting Luc Peire te Knokke. Zijn vraag een werk van Luc Peire aan te kopen om aan zijn verzameling Concrete kunst toe te voegen bleef niet onbeantwoord.

De Stichting Luc Peire vond het bijzonder eervol Luc Peire vertegenwoordigd te zien in de unieke *Sammlung Peter C. Ruppert – Konkrete Kunst In Europa nach 1945* te Würzburg.

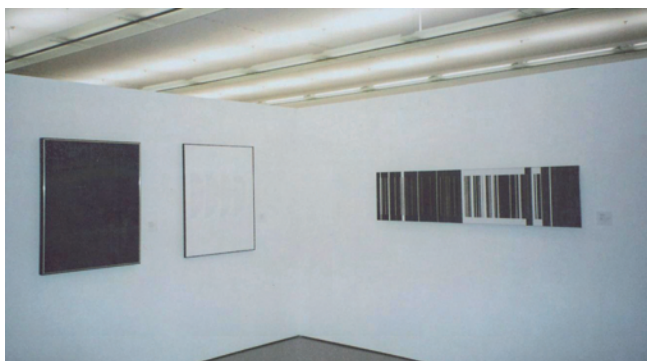
De uiteindelijke keuze van Peter C. Ruppert, die het oeuvre van Luc Peire enorm bewondert, viel op *Graphie LXI* (1968, synthetische verf op formica, 44 x 182 cm, 1968, ILP 1030). Een contrastrijk werk dat vanuit een sterke architecturale en optisch-muzikale visie is geconcipieerd en aldus de ritmische kracht van Peire's verticalisme perfect representeert.

11.2008. Verzameling Peter C. Ruppert *Konkrete Kunst in Europa nach 1945*.

Ruimte in het Museum im Kulturspeicher (Würzburg) met o.a. werk van Vesna Kovacic, Walter Leblanc, Pol Bury, Victor Vasarely, Ralph Eck, Heinz Mack.

Foto: Els Soetaert

04.2009. Verzameling Peter C. Ruppert *Konkrete Kunst in Europa nach 1945*.

Nieuw ingerichte 'Kojé' in het Museum im Kulturspeicher (Würzburg) met o.a. twee werken van Walter Leblanc (links) en *Graphie LXI* (ILP 1030, 1968) van Luc Peire.

Foto: Museum im Kulturspeicher (Würzburg)

De verzameling Peter C. Ruppert *Konkrete Kunst in Europa nach 1945* bevindt zich sinds 2002 in het Museum im Kulturspeicher te Würzburg. Enorme graansilo's aan de oude haven werden van 1996 tot 2001 tot een prachtig museum omgebouwd. Drie ruime verdiepingen zijn uitsluitend gereserveerd voor de permanente presentatie van de rijke collectie van Peter C. Ruppert en zijn vrouw Rosemarie.

De bijzonder overzichtelijke en systematische museale opstelling van deze collectie toont aan dat de Concrete kunst zich na 1945 rijk gediversifieerd en gevarieerd ontwikkeld heeft op het gebied van uitgangspunt, materiaalgebruik, toepassing en uitwerking.

Zeker een must voor wie de wondere wereld van de concrete kunst na 1945 op het gebied van schilderen, reliëf en sculptuur in een prachtig architecturaal kader wil (her)ontdekken!

www.kulturspeicher.de

Redactie: Marc Peire & Els Soetaert